

Daniel VULCU:

*La Teatrul din Oradea
bate vânt de schimbare...*

Daniel Vulcu se numără printre actorii care au venit la Teatrul din Oradea la absolvire și i-au rămas credincioși; unii, veniți chiar la înființarea secției române, în anul 1955 (Eugen Țugulea) sau în anii '60 (Ion Abrudan) continuă să lucreze și după cincizeci de ani... de serviciu, cum se spune, alții (Ileana Iurciuc, Mariana Neagu) sunt pe cale să se pensioneze, dar sunt convinsă că nu se vor despărți atât de ușor de scenă. Daniel a venit la Oradea, ca absolvent, acum douăzeci și șapte de ani, de la Târgu Mureș: un tânăr brunet, subțirel, expresiv și, cum se va dovedi foarte curând, ambițios, foarte talentat și cu mare trecere la... domnișoarele din oraș care, se-nțelege, au devenit fidele spectatoare. După douăzeci și șapte de ani, iată, are aceeași siluetă elegantă, refuzând să arate că a făcut nu de mult cincizeci.

Prezent, aidoma altor actori din țară, pe 22 decembrie 1989 în balconul primăriei, el se numără printre revoluționarii orădeni care, deși în oraș – ce bine ! – nu s-a tras, a rămas pe baricade până la sfârșit. Și de-atunci a și intrat în politică și a rămas până azi un PNL-ist convins. A fost și încă este consilier municipal, în bune relații cu edilii orașului, indiferent de coloratura lor politică. Cred că acesta poate fi și chiar este un atu deloc de neglijat pentru conducătorul unei instituții de cultură. Prietenii știu de ce...

A fost numit recent director al Trupeii române „Iosif Vulcan” (al Secției maghiare, ceva mai de mult, un alt actor – Dimény Levente). L-am rugat să-și facă publice intențiile, programul și... visurile legate de o schimbare pe care, se știe, o doreau mai mulți.

Puțin abrupt și pe neașteptate îl întreb:

Elisabeta Pop: *Numirea ta, Daniel, a fost una politică? Te întreb pentru că nu ești PDL-ist, știi că ei și-au pus oamenii în funcții, dar mai știi că primarul nostru e PNL-ist, iar pe la județ sunt și unii și alții; plus UDMR-iștii.*

Daniel Vulcu: Drept să-ți spun, nu prea contează din ce partide fac parte unii și alții, ci, mai ales, cât de deschiși și apropiați sunt ei de instituțiile culturale ale urbei.

E.P.: *Acum conduc PNL-iștii și UDMR-iștii. Prin urmare?*

D.V.: Prin urmare, putem spune că am fost numit pe criterii politice. În definitiv, întotdeauna se procedează așa. Nu știi dacă întotdeauna e și corect. Dar tu mă cunoști pe mine și dacă te-aș întreba, la rândul meu, tu ce crezi, un actor, în speță Vulcu, are sau nu are ce căuta la direcția unui teatru, ce ai răspunde?

E.P.: *Ei bine, aș răspunde că da, are ce căuta, cu condiția să prezinte un program coerent și realizabil, argumentat și neapărat susținut și financiar.*

D.V.: Despre asta e vorba. O să-ți dai seama la finele acestei convorbiri dacă am sau nu un astfel de program.

E.P.: *Care este mai exact locul tău în schemă?*

D.V. În noua structură noi doi, Dimény și cu mine, suntem directorii trupelor, cu răspunderi atât artistice, cât și administrative.

E.P.: *Dar mai există și un manager. El cu ce se ocupă?*

D.V.: Da, există, dl. Lucian Silaghi. El are în atribuție tot ce ține de administrarea clădirii și dirijarea bugetului. Mai există și un post de șef de secție, mă rog, responsabil exclusiv cu problemele artistice ale trupei. La noi a fost numită chiar Elvira Rîmbu, dar a refuzat.

E.P.: *Să-ți spun drept postul tău seamănă cu cel al directorilor de dinainte de 1989, dar nu prea mai văd rostul unui șef de secție, deși un om în plus cu idei nu strică, nu? Totuși, să fim serioși, mai ai un secretar literar, un consilier artistic, un referent... Idei să fie, că slujbași văd că sunt destui... Dar, hai, să nu ne împotmolim la schemă, ci să mergem mai departe. Iar vin cu o întrebare delicată. O să spui și tu, ca toți politicienii români, că predecesoarea ta n-a făcut nimic bun și că ai găsit în teatru un dezastru? Sau vezi și ce a fost bine și vei continua?*

D.V.: Nu, n-o să spun ca toți cei de care ai vorbit... Elvira Rîmbu a avut și realizări notabile pe care le voi continua negreșit. Asta și în ceea ce privește repertoriul de ținută și abonamentele în școli și facultăți și spectacolele-lectură în școli (pe care eu împreună cu ea le-am gândit) și munca intensă constant susținută la Studio și altele... Cred că Elvira a avut, în primul ei mandat directorial, mai mult entuziasm și mai multă energie, apoi și-a dat demisia, „scârbită” și ea nu știu de ce, a venit la conducere Mariana Presecan, a fost și ea îndepărtată (nu comentez în ce împrejurări) și a revenit Elvira Rîmbu. Ei bine, în acest al doilea mandat n-a mai fost la fel de eficientă, parcă n-a mai avut nici energia necesară să dirijeze cu elan lucrurile, să coordoneze trupa, să lupte pentru afirmarea ei. Idei a avut, dar în final lucrurile s-au cam împotmolit, un fel de rutină, de comoditate așezându-se peste toate. Or, asta în artă se vede imediat. Ceea ce intenționez eu să fac este să readuc trupa în atenția națională. Mi se pare inadmisibil ca Trupa „Iosif Vulcan” să nu mai fie selecționată de 5-6 ani la nicio ediție a Festivalului Național. Noi am mai fost, e drept, la câteva competiții internaționale de anvergură, dar pe plan național am intrat într-un con de umbră.

E.P.: *E foarte adevărat. Bucureștenii mă întreabă când ne vedem la Festival, ce mai face Oradea? Cine mai e acolo director? Nu se mai aude nimic de voi... Cam neplăcut, ce-i drept... Și cum vei face asta? Cu ce începi?*

D.V.: În primul rând, voi invita mereu cronicarii din capitală (în afară de voi, de Mircea Morariu și de tine, care sper să-mi fiți și buni sfătuitoari) să vadă spectacolele noastre și să avem discuții după, la care să ia parte toată trupa. Apoi vom merge, secretarele literare și eu, la cât mai multe manifestări teatrale din țară, să vedem mult teatru și să ne cunoaștem cu colegii de peste tot din țară...

E.P.: *Dar întâi și-ntâi vei avea grijă sper să produci spectacole bune și foarte bune.*

D.V.: Evident. Iar pentru asta trebuie să contactez regizori importanți. Ceea ce am și făcut. Sper să lucrăm în stagiunea aceasta cu un vechi colaborator (un an și director al instituției), Cristian Ioan, cu Alexandru Colpacci, a cărui revenire la Oradea ar fi un adevărat eveniment, apoi cu regizorii din prima linie, Alexandru Dabija și Radu Afrim. Sunt în tratative cu ei. Din păcate, nu am încă bugetul „la cheie”, așa că mai avem puțin până să putem clarifica.

E.P.: *Dar sala, clădirea e tot în șantier?*

D.V.: Din păcate, iar din păcate, da. Va fi gata doar în toamna lui 2011. Totuși, se lucrează. Primăria și Consiliul Județean sunt alături de noi. Acum se finalizează foaierele de la parter, apoi suntem în tratative cu specialiști pentru scena rotativă, pentru aducerea unui mobilier adecvat, climatizarea, instalațiile sanitare (cabinele sunt gata), pentru punerea în valoare a subsolurilor, cărora le vom da destinații noi. Îți dau și două vești bune: am preluat două săli la Băile Felix (hotelurile fostului UGSR), un teren în incinta unui ștrand, pe care vom construi un amfiteatru în aer liber, unde vom juca spectacole mai ușoare, nu prostioare, Doamne ferește!, și nu exclusiv comedii, ci spectacole care destind, pentru oamenii care vin acolo pentru tratament și odihnă. Ele pot fi și spectacole cu piese romantice, de dragoste etc.

E.P.: *Despre repertoriu vom discuta ceva mai încolo... Mă bucur că veți relua reprezentațiile la Băile Felix, tu mai știi ce succes aveam acolo, ne vedea un public din toată țara, actorii orădeni erau cunoscuți și la Craiova, și la Suceava, era un fel de turneu prin țară.*

D.V.: Așa e. Și eu mă bucur că am găsit înțelegere acolo. Revin cu a doua surpriză: am primit sala fostului cinematograf „Transilvania” și fondurile necesare pentru refacerea ei, că știi în ce hal au ajuns toate sălile de cinema din România și aceasta nu făcea excepție.

E.P.: *Va fi extraordinar să avem o sală Studio modernă la doi pași de teatru. Ai obținut-o greu?*

D.V.: Nu ușor... Dar să revin la programul repertorial... Avem în program două spectacole pentru copii și vom continua să montăm cel puțin două pe stagiune. Acum este aproape gata spectacolul cu muzică *Fetița cu chibrituri*, în regia colegului nostru Eugen Țugulea (care a mai pus piesa lui Andersen aici mai demult și a avut mare succes); apoi tânărul nostru coleg, regizorul Bogdan Hușanu va monta *Romeo și Julieta*. Nu, nu e vorba chiar de piesa lui Shakespeare, ci de un scenariu după Shakespeare povestit copiilor (variantele care circulă în România – Charles și Mary Lamb). E un proiect al nostru, ca anual sau la doi ani o dată, să jucăm un Shakespeare pe înțelesul copiilor. Asta pentru a-i pregăti să înțeleagă piesele când vor fi mari.

E.P.: *E o idee foarte bună, mi-a povestit cineva că la spectacolul Uciderea lui Gonzago un tânăr, absolvent de liceu oricum, nu știa că subiectul piesei pleca de la scena actorilor din Hamlet, fiindcă pur și simplu nu citise Hamlet. El credea că e o piesă polițistă...*

D.V.: Cristian Ioan, cu binecunoscutul lui umor, va pune în scenă o spumoasă comedie de Ray Cooney în premieră națională, apoi avem o propunere din partea colegului nostru Sebastian Lupu care vrea să monteze comedia *Weekend de adio* de Marc Sauvajon (el a dovedit că se pricepe la regie, a pus în scenă cu mare succes de public comedia *Desculț în parc*, care se joacă de doi ani la Oradea, întrunind cel mai

mare număr de reprezentații), iar regizorii ceilalți, după cum îi cunoști și tu, vor veni cu propuneri valoroase, cu ei vom „ataca” marele repertoriu, așa că...

E.P.: *La Studio ce veți propune?*

D.V.: Petre Panait face un spectacol cu piesa *Zodia turnătorului*, eu cu colega mea Lucia Rogoz avem aproape gata spectacolul *Soare pentru doi*, piesa lui Pierre Sauvile, ne-a plăcut și am început lucrul de câteva săptămâni, *Eu când vreau să fluier, fluier*, propusă de Paul Antea. Voi continua să-i încurajez pe toți colegii care vor să lucreze la sala Studio. Îi asist cum pot: le dau spații de repetiție, apoi vizionez la un anumit moment, la o etapă a repetițiilor, spectacolul în devenire și hotărâm dacă poate sau nu ieși la public.

E.P.: *Vei hotărî singur?*

D.V.: Sper să am lângă mine staful meu artistic... Nu ziceai tu că suntem... destui?

E.P.: *Da, și fiindcă ai adus vorba, te întreb cum te înțelegi cu secretariatul literar? Vezi, n-am uitat că și eu am lucrat acolo treizeci de ani...*

D.V.: Foarte bine. Înainte de a veni pe post, cum se spune, mi se părea că „fetele” de-acolo nu prea au treabă, dar de când stau mai mult acolo, văd că lucrează cu mare sârg și cu rezultate foarte bune. Facem împreună proiecte, discutăm piese, spectacole, ne sfătuim...

E.P.: *Dar actorul Daniel Vulcu ce va juca? Sper că vei avea o dreaptă măsură și nu vei propune piese pentru tine, fiindcă colegii nu vor întârzia să te taxeze, chiar dacă tu ești un actor bun și meriți să joci roluri importante, dar, dacă ai acceptat să fii director, nu cred că e bine să te repezi să iei tu partea leului, dimpotrivă, te dai puțin la o parte și le faci, altruist, loc, colegilor tăi... Eu așa văd lucrurile...*

D.V.: Tu știi cât îmi place mie pe scenă. Ador să joc, așa că nu voi înceta să joc, dar în niciun caz nu voi invita regizori care să mă distribuie musai pe mine în toate rolurile principale...

E.P.: *Numai în unul, eventual, nu? Vom vedea oricum la sfârșitul acestei stagiuni. Eu am observat că, din obediență, se pare, regizorii invitați se simt datori să-i distribuie pe directori și când e necesar și când nu. Uneori e pur și simplu în detrimentul spectacolului. Sper să ai puterea să refuzi... Deși, acum, dacă mă gândesc bine, tu ai jucat roluri de mare întindere și la Colpacci și la Cristian, așa că...*

D.V.: De acord. Vorbim la sfârșitul stagiunii.

E.P.: *Uite, îți dau, de data asta ca actor ce ești, un mic citat dintr-un excepțional eseu al lui Ion Vartic (al eseistului și criticului, director al Teatrului Național din Cluj), pe care te rog să-l comentezi cum vrei.*

„Actorul e însuși Don Juan, pentru că rolurile sunt ca niște femei care trebuie cucerite. Și cu cât infidelitatea e mai mare, cu atât rezultatele pot fi mai notabile. Dar «povestea» cuceririi ține de talent, de șarm și, poate nu în ultimul rând, de insistențe. Pentru că ele sunt capricioase, năzuroase sau înșelător de frumoase, interesante, inteligente sau «blonde», «ușoare» sau virtuozose, dar având un numitor comun, toate sunt provocatoare. De aceea e bine ca uneori să-ți golești sufletul pentru ca în el să încapă cât mai multe provocări. Iar dacă rămâi fidel o perioadă mai mare de timp, trebuie să recurgi la «jocuri» și imaginație, să te faci că uiți pentru a nu te lăsa atins de rugină, am vrut să spun rutină. Se spune că nu poți cuceri chiar toate femeile din lume (mă rog, parcă vorbeam de roluri), dar e bine ca măcar să tinzi.”

Îți mulțumesc pentru acest ceas în care ne-ai dat atâtea speranțe... Îți doresc mult noroc!